

Härnösands kommun
Samhällsförvaltningen
871 80 Härnösand

YTTRANDE ÖVER DETALJPLAN FÖR DEL AV ÖN 2:52 M.FL. HOTELL VID KANALUDDEN (DNR: SAM12 1029 214)

Härnösands Naturskyddsförening anser att det är olämpligt att bygga ett hotell på Kanaludden. Ur miljö-, kulturhistorisk- rekreations- och stadsbildsmässig synpunkt finns det lämpligare platser för att etablera ett hotell. Även i ett hållbarhetsperspektiv finns bättre alternativ. Vi är också tveksamma till att samlokaliseringen med simhallen kommer att ge samhällsnyttiga fördelar som uppväger nackdelarna.

NATURMILJÖ

Parkmarken utmed stranden med öppna utblickar över Södra Sundet har flera större parkträd av varierande ålder. De stora skogslönnarna och silverpilen är värdefulla för den biologiska mångfalden speciellt eftersom de ligger i anslutning till vatten. Flerstamligt buskage skapar både en trevlig rumskänsla och bidrar till områdets biologiska värde. Området är sannolikt den värdefullaste kulturpåverkade naturmiljön i stadens centrala delar. Värdena kommer att försvinna om hotellplanerna förverkligas.

En sekundär effekt av hotelletableringen är att parkeringen öster om simhallen måste byggas ut kraftigt. I området häckar svarthakedopping. Det är relativt ovanligt att den förekommer vid brackvatten och finns fåtaligt längs norrlandskusten. I den senaste rödlistningen betraktas den som livskraftig men har tidigare kategoriserades som nära hotad och sårbar. Störningarna från den utökade parkeringen riskerar att öka och det kan medföra att fågellivet i Södra Sundet utarmas.

HÅLLBART SAMHÄLLSBYGGANDE

Enligt planbeskrivningen är en fördel med etableringen på Kanaludden att den ligger centralt i staden och att nödvändig infrastruktur finns i och i anslutning till området. Det må så vara men det hindrar inte att det finns betydligt bättre lägen ur hållbarhetssynpunkt. En lokalisering närmare resecentrum skulle kunna bidra till en minskad bilanvändning och därmed till ett hållbart samhällsbyggande.

Även om det finns väg-, gång- och cykelnät i anslutning till den tänkta hotelletableringen är trafiksituationen långt ifrån oproblematisk. Övergångsstället över Brunnshusgatan är inte trafiksäkert och trots det centrala läget är tillgängligheten med bil dålig. Hotellgäster vill ofta ha parkering i garage men några sådana möjligheter redovisas inte planbeskrivningen. I stället hänvisas man till parkeringen öster om simhallen vilket många hotellgäster kommer att uppleva som alltför obekvämt.

Risken finns därför att det kommer att ställas krav på en tillgängligare parkeringslösning som ökar intrånget på värdefull parkmark.

Om hotelletableringen beklagligtvis ändå skulle godkännas bör krav ställas på exploatören och/eller operatören att genomföra mobility management-åtgärder så att efterfrågan på bilresor begränsas till en nivå som motsvarar en ur hållbarhetssynpunkt bättre lokalisering av hotellet.

I planbeskrivningen redovisas en beräkning som SMHI gjort av riskerna med högt havsvattenstånd till följd av klimatförändringarna. Beräkningarna visar att högsta högvattenstånd, medelhögvattenstånd och medelvattenstånd kommer att öka med 20 cm fram till 2100. Att ökningen inte blir större förklaras med att landhöjningen motverkar höjningen av havsvattenståndet. Förutsättningarna för beräkningarna redovisas inte men resultatet visar att utgångspunkten måste vara ett ganska optimistiskt klimatscenario. Med ett mer pessimistiskt klimatscenario som riskerar att generellt höja havsnivån med två meter är risken stor att hotellet kommer att drabbas hårt. Eftersom osäkerheten är så stor om den framtida klimatutvecklingen bör försiktighetsprincipen gälla vid strandnära etableringar.

Även om det inte är Naturskyddsföreningens primära bevakningsområde anser vi att samlokaliseringen med simhallen är problematisk eftersom den i ett bredare perspektiv kan ge negativa effekter på en uthållig utveckling. Av den effektanalys som Razormind gjort framgår att den som kommer att driva hotellet ser fördelar med att fastigheterna sitter ihop men att SPA-kopplingen men att fördelarna inte ska överdrivas. Man säger vidare att "det måste vara upp till operatören att välja det koncept på hotellet som passar företagets varumärke och vision. Det är bara dom som kan skapa transparent produktutveckling och tillföra Härnösand nya värden. Det omvända fungerar inte". Samhällsnyttan med simhallen består i att den erbjuder aktiviteter som främjar hälsa, välbefinnande och social samvaro under trevliga former. Om allmänhetens möjligheter begränsas kan den påverka en social, ekonomisk och miljömässig hållbar utveckling.

KULTURHISTORIA

Den ambitiösa och insiktsfulla kulturmiljöanalys som ingår i remissmaterialet visar tydligt på vilka stora värden som hotas av hotellbygget. För att den negativa påverkan inte skall bli alltför stor bör ny bebyggelse inom utredningsområdet förhålla sig till höjdnivån hos befintliga byggnader i närområdet enligt analysen. Vyerna från vattenrummet in mot staden med Östanbäcken och domkyrkan har stora värden och ett bevarande blir svårt att förena med föreslagen exploatering.

Rekommendationen är att med hänsyn till värdefulla siktlinjer genom området och till riksintresset Härnösand bör byggnadshöjder över nuvarande simhallens höjd generellt undvikas. Som vi tolkar analysen kommer en hotellbyggnad med föreslagen höjd att fördärva de kulturhistoriska värdena och ha stor negativ påverkan på riksintresset Härnösand.

Även Läns museet ha i ett antal yttranden framhållit att planens förslag till hotelletablering är ytterst olämplig ur kulturhistorisk synpunkt. Den höga hotellbyggnaden avviker kraftigt från den låga bebyggelsen i staden och får därför en negativ påverkan på riksintresset för kulturhistoriska värden.

Med dessa expertutlåtanden är det svårt att förstå hur man i MKB:n kommer fram till att påverkan på kulturmiljön endast är måttligt negativ. Antingen måste metodiken som används i MKB:n inte vara tillämplig i det här fallet eller så brister det i kompetensen hos den som gjort värderingen. I värsta fall kan det handla om att konsulten varit alltför lyhörd för beställarens önskemål.

STADSBILD

Mycket av det som sagts ovan om påverkan på kulturmiljön gäller även för hur staden upplevs. Den negativa påverkan på kulturmiljön gäller därför också att stadsbilden påverkas negativt.

Vad är det för signaler man vill ge besökare och även vi som bor i Härnösand när stadsmiljön utformas? Nordens Aten är ett gammalt varumärke för Härnösand men nu när Mittuniversitetet försvinner känns epitetet inte helt aktuellt. Fortfarande finns dock flera pampiga skolbyggnader som manifesterat att det är viktigt med utbildning. Den tydligaste signalen för Härnösands särprägel är domkyrkan. Det syns tydligt i stadsbilden att Härnösand är ett kyrkligt maktcentrum. Residenset är en annan byggnad som uttrycker att Härnösand är administrativt centrum för statlig förvaltning. Dessa markörer vill man nu förminska genom att skapa ett nytt landmärke. Om syftet är att framhäva Härnösand som konferensstad och besöksmål är förutsättningarna att lyckas små. Planens begränsningar på grund av det trånga utrymmet innebär att oavsett hur kreativ arkitekt som anlitas kommer endast blir ett simpelt höghus att uppföras som det finns hundratals av runt om i landet – ett landmärke som signalerar alldaglighet snarare än särprägel.

SAMLAD BEDÖMNING

Fördelarna med SPA-samordningen och ett attraktivt läge för hotellet ska ställas mot de negativa effekterna på kulturhistoriska värden, miljö, stadsbild, rekreation och uthållig utveckling. Naturskyddsföreningen anser att valet är lätt – det är olämpligt med en hotelletablering på Kanaludden. Det finns flera betydligt bättre lägen för ett nytt hotell. Om exploitören endast kan acceptera Kanaludden finns det anledning att ifrågasätta behovet av ett nytt hotell.

För Härnösands Naturskyddsförening

Örjan Asplund

Vice ordförande